

Amateurtuindersvereniging

**Houtwijk
de Noord**

Adres: t.o. Uithofslaan 32 te Den Haag

Tel.: 06-20144629 [Mijn moestuin](#)

e-mail: atvhoutwijkdenoord@gmail.com

Mijn moestuin en ik ⁽¹⁻²⁾

Ervaringen van een
beginnende moestuinier

Uit Tuinkrabbels, januari en maart 2013 door Mildred Steevensz

Het was puur geluk dat er op het complex nog een tuintje vrij was, waarover ik me mocht ontfemen. Het stukje grond vroeg om aangepakt te worden. Dus werd er niet gedraald en werden schop en schoffel ter hand genomen. Enthousiast werd er begonnen met het schoffelen en verwijderen van onkruid en ander onduidelijk spul, waardoor er een berg troep ontstond, die ooit weer moet verdwijnen. Daarna kon er lekker gespit worden. Dat was de gedachte.....

Tuinieren op klei of zand ⁽¹⁾

Met flinke kluiten grond aan spade en laarzen en bijna onderuit gaan door de gladheid werd het duidelijk dat tuinieren op klei toch wel anders was dan op zand. Maar al doende leert men. Na een aantal dagen van zwoegen en klei van de spade schrapen bleek het werken met de spitvork uiteindelijk een stuk handiger te zijn (hoewel de rug af en toe protesteerde, maar geen gezeur: een flinke meid is op de toekomst voorbereid).

De volgende ontdekking diende zich aan. Wat bij tuinieren op zand geen probleem is, blijkt dat wel te zijn op klei: regen! Door al die nattigheid werd de grond een onwerkbaar klomp, een dame die van geen toegeven wist. Haar weerspanningheid was sterker dan mijn koppigheid en ik moest me gewonnen geven.

De dag was echter nog lang niet om en de composthoop werd het nieuwe object van aandacht. Daar moest het zwarte goud liggen! Die schat moest wel eerst worden opgegraven, dus werd er eerst een grote berg onverteerde tuinafval weggeschept. De beloning kwam eronder tevoor-

schijn: prachtige zwarte compost die in het voorjaar over de tuin kon worden uitgestrooid. Tja, waarom die maar niet vast weggraven en de zaak omwerken, want dat bevordert het composteringsproces, zeker met toevoeging van wat landbouwkalk, zo werd me verteld.

Zo gezegd, zo gedaan: na uren ploeteren lagen er meerdere hopen buiten de bak van zowel

mooie compost als grove plantenresten. De bak was bijna leeg, dus was het nu mogelijk om die te verdelen in twee stukken: het ene deel voor het nieuwe tuinafval, het andere voor de rijpe compost. Met meegebrachte pallets (ja, er was vooraf over nagedacht) moest dit idee worden gerealiseerd. Het plan was echter sneller bedacht dan uitgevoerd. De pallets pasten niet. Gelukkig kwam manlief vanuit zijn werk een kijkje nemen en werd het een coproductie. Na veel gesjor en gedoe was de klus uiteindelijk geklaard. De schemer was inmiddels ingevallen. Het terugscheppen van de hopen zou de volgende dag wel gebeuren.

Maar dat was buiten de waard, de grilligheid van het weer, gerekend! Want na regen komt ... vorst, een nieuwe tegenstander die verdergaan met de composthoop onmogelijk maakte. Hoewel, misschien is hij wel een medestander, want volgens de boeken moet vorst

goed zijn voor de grond: de hompen klei zullen stukvriezen, zodat de grond in het voorjaar gemakkelijker te bewerken is. Laten we daar maar op vertrouwen!

Voorlopig ga ik me thuis maar

eerst goed verdiepen in hoe je een moestuin moet aanpakken: grond bewerken, een ontwerp en een teeltplan maken, wisselteelt, zaaischema's. Dan zijn er nog onderwerpen als plagen en virussen, maar dat is van latere zorg.

Het weer speelt grote rol (2)

Het is duidelijk dat het weer een grote rol speelt als je wil werken in een tuin op klei. Bij neerslag in welke vorm dan ook is de klei te plakkerig. Is het een poos droog dan heb je te maken met brokken zo hard als steen. Er valt dan dus weinig te doen. In zo'n geval maak je van de nood een deugd.

De momenten dat het tuinieren niet ging, heb ik kunnen benutten om thuis een tuinontwerp te maken en een teeltplan te bedenken. Vele boeken en sites werden geraadpleegd om inspiratie op te doen. Al het speurwerk leverde in ieder geval genoeg nuttige informatie op om een werkbaar tuinplan te maken. Het werd uiteindelijk een ontwerp met een indeling in een aantal kleine en smalle kweekbedjes, gescheiden door smalle paadjes van stoeptegels. Het aantal was zodanig gekozen dat een achtjarige wisselteelt mogelijk werd. Daarnaast was er nog plek over voor gewas dat geen prijs stelt op een jaarlijkse verhuizing, zoals aardbeien en rabarber.

Plan uitvoeren

Tussen vorstperiodes, sneeuw en hagelbuien door kon het plan ten uitvoer worden gebracht. Wat de tegels betreft had ik erg veel geluk: een tuinlid ging zijn terras vernieuwen en had daardoor heel veel oude tegels beschikbaar, die ik zomaar mocht hebben. Daar was ik bijzonder blij mee.

Spitten

Nu de tuin was ingedeeld met de bedjes (min of meer)

strak in het gelid werd het de hoogste tijd om de grond, die nog niet onder handen was genomen, alsnog om te spitten. Alles moest van kalk en compost worden voorzien om een goede zuurgraad en losse structuur te krijgen.

Wat me bij deze werkzaamheden bijna tot wanhoop dreef, waren de vele wortels van haagwinde en kweekgras, die ik tegenkwam. Want het was me wel duidelijk dat je die beter niet in je tuin kan hebben. Dat werd dus scheppen, bukken, strekken en peuteren, een aanslag op je spieren en op je humeur, deze vorm van fitness in de buitenlucht. Ik ga er maar van uit dat ik voor deze extra inspanning beloond word met een redelijk onkruidvrije tuin komend seizoen.

Uiteindelijke vorm

Nu de tuin bijna zijn uiteindelijke vorm heeft gekregen (en waar ik voldaan naar kan kijken; het geploeter deze winter heeft wat opgeleverd), heeft de onrust zich van mij meester gemaakt. Het is bijna voorjaar, had er dan niet al wat geplant moeten zijn en een en ander thuis voorgezaaid moeten worden? De natuur wacht niet tot ik klaar ben met het uitvogelen van waar wat moet worden geplant en/of gezaaid en wat het best kan worden gecombineerd en wat absoluut niet samen kan!

Informatie in tegenspraak

Wat me bij het maken van een teeltplan hoofdbrekens bezorgt, is de informatie die ik als beginneling gretig raadpleeg. Die is er in overvloed, maar scheidt ook veel verwarring. Soms spreekt de informatie elkaar tegen. En waar moet je nu voor kiezen: het gewas over de kweekbedjes verdelen op basis van mestbehoefte, of naar wat elkaar versterkt? Want wat samen gaat als gewas is soms niet te rijmen met het verschil in mestbehoefte. Help! Wat te doen!

Ach, misschien moet ik er niet zo zwaar aan tillen en moet ik het een en ander maar gewoon uitproberen. Dus die knoop is doorgehakt en hebben de verschillende gewassen op papier een plekje gekregen.

Binnenshuis aan de slag

Om ze dat ook in het echt te laten krijgen, is het de hoogste tijd binnenshuis aan de slag te gaan met de grote hoeveelheid ingeslagen zakjes zaad (wat is het moeilijk om je te beheersen bij het uitgebreide aanbod). Zaaïen en later verspenen, wat ben ik benieuwd of dat me zal lukken!

Mildred